

Artsen willen doordringen tot directe omgeving tieners

# Ouders inzetten als wapen tegen vaperen: 'Waarschuwen voor de gevaren'

Door MASCHA DE JONG  
2 uur geleden in BINNENLAND



AMSTERDAM - Er heerst nog steeds enorme naïviteit over vaperen, stelt een groep van zevenhonderd artsen die waarschuwt onder de noemer 'Artsen slaan alarm'. „Ouders hebben geen idee waar hun kinderen verslaafd aan raken”, zegt Esther Croes, tabaksexpert bij het Trimbos-instituut. „Maar artsen zien met regelmaat jongeren op de eerste hulp, omdat ze een gevaarlijke concentratie nicotine binnenkrijgen. Een vergiftiging met nicotine kan zelfs epileptische aanvallen geven.”



Er heerst nog steeds enorme naïviteit over vaperen, stelt een groep van zevenhonderd artsen.

Longpatholoog Danielle Cohen aan het Leids UMC is de vele keren per dag dat zij longkanker constateert helemaal zat. „Wij als dokters moeten ons uitspreken. Wij zetten zoveel tijd, energie en mankracht in tegen ziektes die veroorzaakt worden door roken, terwijl preventie of het liefst een verbod het verschil zou maken.”

*Lees verder onder de foto.*



Longpatholoog Danielle Cohen aan het Leids UMC.

Een groot onderzoek naar de kosten van roken, afgezet tegen het aantal verloren levens- en arbeidsjaren en alle zorgkosten, leverde in 2017 reeds een alarmerend beeld op. Cohen: „Het kost de maatschappij meer dan dertig miljard euro per jaar. En dit onderzoek werd gedaan voordat we immunotherapie aan longkankerpatiënten gingen geven. Daarmee zijn de kosten alleen maar gestegen. Er zit zoveel winst in, zowel emotioneel als in economische zin, als we roken én vaperen uitbannen.”

### **Onlineplatform**

Cohen startte in oktober 2023 het onlineplatform #vaperjouwkeuze, waar middelbare scholen een arts kunnen bestellen voor een gratis gastles. Het initiatief ontplofte. Honderden scholen snakten maanden later nog steeds naar heldere uitleg over het gevaar van vaperen. Vrijwilliger Hilda Teengs Gerritsen helpt met de coördinatie. „Ik voelde mij betrokken, omdat mijn dochter tot de doelgroep behoort. Ze is dertien jaar. Ik heb er zelf als moeder mee te maken. Het is echt verschrikkelijk als je erachter komt

hoe slecht vaperen voor jonge longen, zenuwen en hersenen is. Ook de nieuwe campagne van Artsen slaan alarm ondersteun ik: ouders zouden veel meer op de hoogte moeten zijn van die gevaren en ik draag die boodschap graag uit.”

*Lees verder onder de foto.*



Vrijwilliger Hilda Teengs Gerritsen helpt met de coördinatie van de gratis gastlessen.

Maar ouders hebben nog steeds, ondanks eerdere waarschuwingen, veel te weinig door hoe ernstig vaperen de gezondheid schaadt. Tabaksexpert Croes, die vanuit het Trimbos-instituut meewerkt aan de campagne: „Uit één vape kan meer nicotine komen dan een heel pakje sigaretten. Hoewel ze verboden zijn om te verkopen aan jongeren, worden vapes moeiteloos via bijvoorbeeld Insta en Snapchat verhandeld. In Nederland mag maximaal 20 mg nicotine zitten in 1 ml vapevloeistof – die door de fabrikanten heel hip vapejuice genoemd wordt – maar we zien onder jongeren extreem hoge hoeveelheden nicotine, tot wel 50 mg in 1 ml. Dan kom je tot enorm veel puffjes en dus veel meer nicotine per vape. Je ruikt het niet en je kan een vape de hele dag door gebruiken.”

## 'Net speelgoed'

Het is Croes een doorn in het oog dat vapes echt gericht lijken op de jongsten in deze maatschappij. „Vapes zijn in kleurtjes verkrijgbaar, er zit een lichtje op, het is net speelgoed! En het effect van de eerste keer vaperen is totaal anders dan de eerste keer een sigaret roken. Dan denk je als puber nog: 'waar ben ik aan begonnen'. Het prikt in je keel en de smaak is echt niet lekker. Maar die natuurlijke afkeer heb je niet bij vaperen. Er wordt een vorm van nicotine gebruikt die zacht is in de keel. En smaakjes mogen niet meer, maar ze zijn nog steeds probleemloos via sociale media te krijgen.”

*Lees verder onder de foto.*



Tabaksexpert Croes werkt vanuit het Trimbos-instituut mee aan de campagne.

Croes hoort hoe desastreus de effecten zijn: „Kinderen komen op de eerste hulp binnen met nicotinevergiftigingen. Ze hebben last van duizeligheid, voelen zich wazig en kinderen met astma kunnen door het vaperen een aanval krijgen.”

## 'Wetten handhaven'

Het meest effectief zou zijn als de overheid maatregelen instelt, meent longpatholoog Cohen. „Wetten die de rookvrije generatie gaan regelen, zoals het ophogen van de prijzen via accijns, het aantal verkooppunten omlaag brengen en een verbod op de wegwerp vape. Maar minstens zo belangrijk is het handhaven van die wetten. Er wordt door de Nederlandse voedsel- en warenautoriteit (NVWA) wel gekeken naar

tabaksspeciaalzaken, maar al die social mediakanalen die maar vapes blijven aanbieden, maken het heel lastig. De NVWA is nog niet toegerust om te handhaven richting die online kanalen.”

BEKIJK OOK:

**Praat mee: Moet vaperen verboden worden?**

## **'Tegengif'**

Zolang dat nog niet waterdicht is, zet de nieuwe campagne van Artsen slaan alarm in op de ouders. Cohen: „Het is belangrijk om tieners tegengif te geven. Het liefst zetten we daar de hele omgeving voor in: onderwijzers, trainers op de sportclub, maar bovenal zijn ouders belangrijk. Onderzoek wijst uit dat pubers hun ouders nog steeds zien als voorname informatiebron. Daar moeten we gebruik van maken. Zij moeten hun kinderen blijven waarschuwen voor de gevaren van vaperen.”

## **'Grootste cadeau'**

En als preventie niet meer helpt, omdat een kind al verslaafd is, hoopt Cohen ouders te doordringen om hun kind door dik en dun te blijven steunen bij elke stoppoging. „Blijf supporten. Het zal heel vaak niet lukken om eraf te komen, want vaperen is een hardnekkige verslaving, maar als het wel een keer lukt, is dat het grootste cadeau dat je een kind kan geven. Een leven vrij van nicotineverslaving en gezondheidsklachten, dat gun je ieder kind.”